

Тема 28 Ведення хворого з сечовим синдромом

1. Пацієнтка віком 26 років скаржиться на наявність болю під час сечовипускання у надлобковій ділянці, полакіурії та імперативних позивів до сечовипускання. Із анамнезу відомо, що хворіє протягом декількох днів, захворювання пов'язує з переохолодженням. Об'єктивно спостерігається: живіт м'який, безболісний, чутливий під час пальпації у проєкції сечового міхура, симптом Пастернацького негативний. За результатами аналізу крові виявлено: гемоглобін - 128 г/л, еритроцити - $4,4 \cdot 10^{12}/л$, лейкоцити - $7,2 \cdot 10^9/л$, ШОЕ - 16 мм/год. У загальному аналізі сечі спостерігається: білок - 0,05 г/л, реакція слабо кисла, лейкоцити - 20-30 в полі зору, еритроцити - 3-5 в полі зору. За результатами УЗД виявлено: обидві нирки без особливостей, сечоводи не визначаються. Який найімовірніший діагноз?

- ☐ а.Хронічний паранефрит
- ☐ б.Нирковокам'яна хвороба
- ☐ в.Гострий цистит
- ☐ г.Гострий гломерулонефрит
- ☐ д.Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Гострий цистит

2. Чоловік 23 років звернувся до поліклініки зі скаргами на головний біль, погіршення зору, задишку, одутлість обличчя, загальну слабкість, зменшення кількості виділеної за добу сечі та забарвлення її типу <<м'ясних зливів>>. Три тижні тому переніс ангіну. Об'єктивно встановлено: помірна блідість, обличчя одутле, повіки набряклі; серцева діяльність ритмічна, І тон на верхівці ослаблений, систолічний шум. Пульс - 66/хв. АТ - 175/105 мм рт. ст. Симптом Пастернацького слабо позитивний з обох боків. У сечі виявлено: білок - 1,48 г/л, еритроцити - 35-40 в п/з, змінені; лейкоцити - 8-10 в п/з. Який діагноз є найімовірнішим?

- ☐ а.Інфекційно-алергічний міокардит
- ☐ б.Гострий гломерулонефрит
- ☐ в.Амилоїдоз
- ☐ г.Есенціальна гіпертонія
- ☐ д.Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит

3. Чоловік 45-ти років, доставлений у відділення невідкладної допомоги зі скаргами на раптовий інтенсивний біль у поперековій ділянці, часте болісне сечовиділення, блювоту. Температура тіла - $36,8^{\circ}C$, пульс - 82/хв., артеріальний тиск - 130/80 мм рт.ст. При фізикальному обстеженні болісність при пальпації поперекової ділянки, позитивний симптом

Пастернацького. При лабораторному дослідженні у загальному аналізі сечі білок - 0,06 г/л, реакція - слабо кисла, лейкоцити - 3-4 в полі зору, еритроцити - 30-40 в полі зору. Який діагноз є найбільш імовірним?

- ☐ а. Гострий пієлонефрит
- ☐ б. Сечокам'яна хвороба
- ☐ в. Гостра ниркова недостатність
- ☐ г. Гострий гломерулонефрит
- ☐ д. Полікістоз нирок

Правильна відповідь: Сечокам'яна хвороба

4. Жінка 37-ми років звернулася до лікаря зі скаргами на болі у ділянці попереку, підвищення температури тіла до 38°C . При фізикальному обстеженні позитивний симптом Пастернацького, більше виражений справа. При лабораторному дослідженні у загальному аналізі крові: гемоглобін - 115 г/л, еритроцити - $3,9 \cdot 10^{12}/\text{л}$, лейкоцити - $15,2 \cdot 10^9/\text{л}$, ШОЕ - 28 мм/год. У загальному аналізі сечі: колір - світло жовтий, питома вага - 1018, білок - 0,42 г/л, лейкоцити - 20-30 у полі зору, багато слизу. Який діагноз є найбільш імовірним?

- ☐ а. Гострий пієлонефрит
- ☐ б. Гострий гломерулонефрит
- ☐ в. Гострий апендицит
- ☐ г. Гострий аднексит
- ☐ д. Тубулоінтерстиційний нефрит

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

5. У чоловіка 51 року після переохолодження гостро з'явився біль унизу живота, різь наприкінці сечовипускання. Частота сечовипускання до 15 разів на добу. Сеча каламутна, з домішками крові. У клінічному аналізі сечі виявлено: лейкоцити на все поле зору, поодинокі еритроцити. Яким буде діагностичне припущення?

- ☐ а. Гострий гломерулонефрит
- ☐ б. Сечокам'яна хвороба
- ☐ в. Гострий уретрит
- ☐ г. Гострий пієлонефрит
- ☐ д. Гострий цистит

Правильна відповідь: Гострий цистит

6. Дівчина 19 років скаржиться на виражений біль у поперековій ділянці, більше справа, підвищення температури тіла до $38,5^{\circ}\text{C}$, часте сечовиділення, симптоми з'явилися 5 днів тому після переохолодження (похід у гори). Об'єктивно встановлено: шкіра бліда, волога. Пульс -

100/хв., АТ - 120/65 мм рт. ст. Живіт м'який, симптом Пастернацького позитивний більше справа. ЗАК виявив: еритроцити - $3,5 \cdot 10^{12}/л$, Нб - 115 г/л, лейкоцити - $10 \cdot 10^9/л$, ШОЕ - 22 мм/год. ЗАС виявив: щільність - 1018 г/л, білок - 0,099 г/л, лейкоцити - 35-45 в п/з, переважають сегментоядерні, еритроцити - 3-4 в п/з, велика кількість слизу, бактерій. Який попередній діагноз?

- ☐ а.Гострий гломерулонефрит
- ☐ б.Гострий пієлонефрит
- ☐ в.Туберкульоз нирок
- ☐ г.Хронічний пієлонефрит
- ☐ д.Хронічний гломерулонефрит

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

7. Пацієнтка віком 62 роки лікується з приводу двобічного гонартрозу, регулярно приймає диклофенак натрію протягом 2-х років. Останні півроку відмічає підйоми АТ до 160/100 мм рт. ст. Під час рентгенологічного дослідження колінних суглобів виявлено: зниження висоти міжсуглобової щілини, крайові розростання суглобових поверхонь та епіфізарний остеопороз. У загальному аналізі сечі спостерігається: питома вага - 1010, еритроцити - 5-6 в п/з, лейкоцити - 10-12 в п/з, циліндри - 0-1 в п/з, глюкоза - не виявлено, білок - 0,22 г/л. Глюкоза плазми натще - 6,3 ммоль/л. Яка ймовірна причина виявлених змін у загальному аналізі сечі?

- ☐ а.Хронічний гломерулонефрит
- ☐ б.Сечокам'яна хвороба
- ☐ в.Гіпертензивна нефропатія
- ☐ г.Діабетична нефропатія
- ☐ д.Тубулоінтерстиціальний нефрит

Правильна відповідь: Тубулоінтерстиціальний нефрит

8. У чоловіка віком 25 років після переохолодження з'явилась гематурія. Об'єктивно спостерігається: АТ - 160/110 мм рт. ст. У аналізі сечі визначається: протеїнурія 3,5 г/л, еритроцити покривають усе поле зору, циліндри гіалінові 5-6 у полі зору. Який метод діагностики є найінформативнішим у цьому разі?

- ☐ а.Томографія
- ☐ б.Екскреторна урографія
- ☐ в.Біопсія нирки
- ☐ г.УЗД нирок
- ☐ д.Цистоскопія

Правильна відповідь: Біопсія нирки

9. У хлопця 18 років за 2 тижня після ангіни з'явилися набряки під очима, на гомілках, підвищився артеріальний тиск, зменшилась кількість сечі і змінився її колір. Загальний аналіз сечі виявив: білок - 1,9 г/л, еритроцити - покривають усе поле зору, лейкоцити - 10-12 у полі зору. Для якого захворювання характерні такі симптоми?

- ☐ а.Токсичне ураження нирок
- ☐ б.Гострий пієлонефрит
- ☐ в.Гострий гломерулонефрит
- ☐ г.Амілоїдоз нирок
- ☐ д.Тубуло-інтерстиційний нефрит

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит

10.39-річна хвора жінка скаржиться на підвищення температури тіла до $37,8^{\circ}\text{C}$ протягом двох діб, часте сечовипускання, ниючий біль у поперековій ділянці. Зазначені симптоми виникли вперше після переохолодження. Під час фізикального обстеження спостерігається болючість пальпації в ділянці нирок. Результат загального аналізу сечі: рН - лужна, білок - 0,099 г/л, лейкоцити вкривають усе поле зору, еритроцити - 0 у полі зору, циліндри - 0 у полі зору. Результат загального аналізу крові: гемоглобін - 140 г/л, лейкоцити - $9,2 \cdot 10^9/\text{л}$, ШОЕ - 30 мм/год. Який препарат слід вибрати для проведення емпіричної антибактеріальної терапії?

- ☐ а.Амоксицилін
- ☐ б.Ципрофлоксацин
- ☐ в.Триметоприм-сульфаметоксазол
- ☐ г.Амікацин
- ☐ д.Фосфоміцин

Правильна відповідь: Ципрофлоксацин

11.Пациєнт віком 25 років скаржиться на біль у попереку, головний біль, підвищення температури тіла до $37,5^{\circ}\text{C}$, зміну кольору сечі на брудно-червоний. Із анамнезу відомо, що 2 тижні тому перехворів на гострий тонзиліт. Об'єктивно спостерігається: набряклість обличчя, АТ - 220/140 мм рт. ст., пульс - 88/хв, ритмічний напружений. За результатами аналізу сечі виявлено: відносна густина - 1,025, білок - 2,1 г/л, еритроцити - 40-60

в полі зору, лейкоцити - 5-8 в полі зору, циліндри еритроцитарні - 3-5 у полі зору. Який найімовірніший діагноз?

- ☐ a. Гострий пієлонефрит
- ☐ b. Хронічний пієлонефрит
- ☐ c. Амілоїдоз нирок
- ☐ d. Гострий гломерулонефрит
- ☐ e. Хронічний тубуло-інтерстиціальний нефрит

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит

12. Хвора скаржиться на підвищення температури тіла до 38°C протягом 2-х діб. Об'єктивно: позитивний симптом постукування в поперековій ділянці зліва. Загальний аналіз сечі: питома вага - 1015, білок - 0,99 г/л, еритроцити - 6-8 в п/з, лейкоцити - 30-32 в п/з. Який попередній діагноз?

- ☐ a. Гострий цистит
- ☐ b. Амілоїдоз нирок
- ☐ c. Гострий гломерулонефрит
- ☐ d. Сечокам'яна хвороба
- ☐ e. Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

13. У жінки 45-ти років після переохолодження гостро з'явився біль в надлобковій та поперековій ділянці, різі в кінці сечовипускання, хибні потяги до сечовипускання. Сеча каламутна, з домішками крові. Лікар припустив наявність інфекції сечових шляхів. Які лабораторні дані найбільш характерні для цього захворювання?

- ☐ a. Протеїнурія менш ніж 3,0 г на добу
- ☐ b. Лейкоцитурія, макрогематурія
- ☐ c. Протеїнурія більш ніж 3,0 г на добу
- ☐ d. Макрогематурія
- ☐ e. Підвищення рівню креатиніну та сечовини крові

Правильна відповідь: Лейкоцитурія, макрогематурія

14. Жінці віком 25 років у зв'язку з перенесеним бактеріальним тонзилітом призначено антибіотик, який вона не приймала. Через 2 тижні з'явилися набряки обличчя, олігурія, піднявся артеріальний тиск. Лабораторно виявлено: креатинін крові - 340 мкмоль/л, сечовина - 42 ммоль/л. Яке ускладнення розвинулося у пацієнтки?

- ☐ a. Гострий гломерулонефрит, артеріальна гіпертензія
- ☐ b. Гострий гломерулонефрит, нефритичний синдром
- ☐ c. Хронічний гломерулонефрит, хронічна ниркова недостатність
- ☐ d. Гострий гломерулонефрит, гостра ниркова недостатність
- ☐ e. Гострий гломерулонефрит, нефротичний синдром

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит, гостра ниркова недостатність

15. Пацієнт віком 38 років скаржиться на підвищення температури тіла до 39°C , мерзлякуватість, профузний піт, тупий біль у попереку, що поширюється у надлобкову ділянку. Об'єктивно спостерігається: напруження м'язів у поперековому відділі, болісні відчуття під час постукування у поперековій ділянці з обох боків. У загальному аналізі крові спостерігається: лейкоцитоз - $12 \cdot 10^9/\text{л}$. У загальному аналізі сечі виявлено: протеїнурія - 0,7 г/л, лейкоцитурія 15-20 у полі зору, бактеріурія більше 100 000 на 1 мл сечі. Який найімовірніший діагноз?

- ☐ a. Нирковокам'яна хвороба
- ☐ b. Гострий пієлонефрит
- ☐ c. Гострий гломерулонефрит
- ☐ d. Гострий цистит
- ☐ e. Туберкульоз нирок

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

16. Чоловіка 63 років госпіталізовано зі скаргами на біль у поперековій ділянці ліворуч, погіршення апетиту, слабкість, періодичну появу крові в сечі протягом місяця. Шкіра бліда. Анемія: еритроцити - $3,1 \cdot 10^{12}/\text{л}$, Нб - 101 г/л, ШОЕ - 37 мм/год., протеїнурія - 0,37 г/л, гематурія на все поле зору, креатінемія - 0,270 ммоль/л. Яке діагностичне припущення?

- a. Гострий гломерулонефрит
- b. Амілоїдоз нирок

с.Новоутворення нирки

д.Інфекційна токсична нефропатія

е.Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Новоутворення нирки

17. Хвора скаржиться на підвищення температури тіла до 38°C протягом 2-х діб. Об'єктивно: позитивний симптом постукування в поперековій ділянці зліва. Загальний аналіз сечі: питома вага - 1015, білок - 0,99 г/л, еритроцити - 6-8 в п/з, лейкоцити - 30-32 в п/з. Який попередній діагноз?

а.Амілоїдоз нирок

б.Гострий гломерулонефрит

с.Гострий пієлонефрит

д.Сечокам'яна хвороба

е.Гострий цистит

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

18. Пацієнт віком 29 років через 2 тижні після перенесеної ангіни помітив набряки обличчя, слабкість, зниження працездатності, поступово з'явилися задишка, набряки нижніх кінцівок та поперекового відділу хребта. Об'єктивно спостерігається: блідість шкірних покривів, серцеві тони ослаблені, гідроторакс, анасарка, АТ - 150/100 мм рт. ст. В клінічному аналізі сечі виявлено: питома вага сечі - 1021, білок - 9 г/л, еритроцити 40-50 в п/з, гіалінові циліндри - 4-6 в п/з. Який попередній діагноз?

а.Гострий гломерулонефрит

б.Серцева недостатність

с.Мікседема

д.Гострий пієлонефрит

е.Загострення хронічного гломерулонефриту

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит

19. Жінка 23 років скаржиться на часте болюче сечовипускання, тупі болі внизу живота. Наведені скарги з'явилися 10 днів тому після переохолодження. Біль і часті позиви до сечовипускання зменшуються від застосування тепла на ділянку сечового міхура. Температура тіла - $37,2^{\circ}\text{C}$. Результати загального аналізу сечі: лейкоцити, свіжі еритроцити, незначна протеїнурія. Симптом Пастернацького негативний з обох боків. Які основні препарати в лікуванні цієї пацієнтки?

- a.Гепарин
- b.Курантил
- c.Уросептики
- d.Імунодепресанти
- e.Глюкокортикоїди

Правильна відповідь: Уросептики

20. Пацієнт віком 25 років скаржиться на біль у попереку, головний біль, підвищення температури тіла до 37,5°C, зміну кольору сечі на брудно-червоний. Із анамнезу відомо, що 2 тижні тому перехворів на гострий тонзиліт. Об'єктивно спостерігається: набряклість обличчя, АТ - 220/140 мм рт. ст., пульс - 88/хв, ритмічний напружений. За результатами аналізу сечі виявлено: відносна густина - 1,025, білок - 2,1 г/л, еритроцити - 40-60 в полі зору, лейкоцити - 5-8 в полі зору, циліндри еритроцитарні - 3-5 у полі зору. Який найімовірніший діагноз?

- a.Амілоїдоз нирок
- b.Хронічний пієлонефрит
- c.Хронічний тубуло-інтерстиціальний нефрит
- d.Гострий гломерулонефрит
- e.Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит

21. Пацієнт віком 38 років скаржиться на підвищення температури тіла до 39°C, мерзлякуватість, профузний піт, тупий біль у попереку, що поширюється у надлобкову ділянку. Об'єктивно спостерігається: напруження м'язів у поперековому відділі, болісні відчуття під час постукування у поперековій ділянці з обох боків. У загальному аналізі крові спостерігається: лейкоцитоз - $12 \cdot 10^9/\text{л}$. У загальному аналізі сечі виявлено: протеїнурія - 0,7 г/л, лейкоцитурія 15-20 у полі зору, бактеріурія більше 100 000 на 1 мл сечі. Який найімовірніший діагноз?

- a.Гострий гломерулонефрит
- b.Гострий пієлонефрит
- c.Туберкульоз нирок
- d.Гострий цистит
- e.Нирковокам'яна хвороба

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

22. Пацієнт скаржиться на нудоту, задишку в спокої, зменшення кількості сечі до 400 мл на добу. Із анамнезу відомо, що такий стан розвинувся після вживання гентаміцину. Об'єктивно спостерігається: шкіра бліда, набряки на обличчі та гомілкях, під час аускультатії легень вислуховується шум тертя плеври, вологі хрипи. За результатами аналізу крові виявлено: креатинін - 560 мкмоль/л, К - 6,2 ммоль/л. В аналізі сечі спостерігається: білок - 0,8 г/л, еритроцити - 5-7 у полі зору. Який найімовірніший діагноз?

- a. Гострий пієлонефрит
- b. Хронічна ниркова недостатність
- c. Гостра ниркова недостатність
- d. Гострий гломерулонефрит
- e. Гостра затримка сечі

Правильна відповідь: Гостра ниркова недостатність

23. Пацієнт віком 36 років скаржиться на головний біль, набряки на нижніх кінцівках, загальну слабкість та швидку втому. Із анамнезу відомо, що 14 днів тому переніс ГРВІ. Об'єктивно спостерігається: шкіра та видимі слизові блідо-рожеві, набряки на нижніх кінцівках, артеріальний тиск - 150/100 мм рт. ст., симптом Пастернацького слабо позитивний з обох боків. За результатами загального аналізу сечі виявлено: протеїнурія - 2,7 г/л та еритроцитурія - 15-20 в полі зору. Який найімовірніший діагноз?

- a. Амілоїдоз нирок
- b. Гострий пієлонефрит
- c. Туберкульоз нирок
- d. Сечокам'яна хвороба
- e. Гострий гломерулонефрит

Правильна відповідь: Гострий гломерулонефрит

24. Вагітна у терміні 32 тижня, вагітність II, скаржиться на лихоманку, озноб, нудоту, блювання, біль у попереку, дизурію. Симптом Пастернацького позитивний з обох боків. Аналіз сечі: піурія, бактеріурія. В крові: лейкоцитоз. Найбільш імовірний діагноз:

- a. Хронічний гломерулонефрит
- b. Гострий цистит
- c. Гострий пієліт
- d. Безсимптомна бактеріурія

е.Гестаційний пієлонефрит

Правильна відповідь: Гестаційний пієлонефрит

25. Чоловік 23-х років звернувся до лікаря зі скаргами на наявність набряків обличчя, головні болі, запаморочення, зменшення виділення сечі, бурий колір сечі. Наведені скарги з'явилися після перенесеного фарингіту. При фізикальному обстеженні температура тіла - $37,4^{\circ}\text{C}$, артеріальний тиск - 170/110 мм рт.ст., пульс - 86/хв., набряки на обличчі, шкірні покриви бліді. Аускультативно серцеві тони приглушені, акцент II тону над аортою. Які зміни найбільш імовірно будуть спостерігатись у загальному аналізі сечі?

а.Еритроцитурія, оксалатурія, еритроцитарні циліндри

б.Гемоглобінурія, білірубінурія, зернисті циліндри

с.Еритроцитурія, протеїнурія, гіалінові циліндри

д.Лейкоцитурія, протеїнурія, епітеліальні циліндри

е.Еритроцитурія, лейкоцитурія, лейкоцитарні циліндри

Правильна відповідь: Еритроцитурія, протеїнурія, гіалінові циліндри

26. Хвора скаржиться на підвищення температури тіла до 38°C протягом 2-х діб. Об'єктивно: позитивний симптом постукування в поперековій ділянці зліва. Загальний аналіз сечі: питома вага - 1015, білок - 0,99 г/л, еритроцити - 6-8 в п/з, лейкоцити - 30-32 в п/з. Який попередній діагноз?

а.Сечокам'яна хвороба

б.Гострий гломерулонефрит

с.Амілоїдоз нирок

д.Гострий цистит

е.Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

27. У пацієнта віком 27 років після переохолодження виникли підвищення температури тіла до $38,7^{\circ}\text{C}$, біль в поперековій ділянці, слабкість, головний біль. Під час огляду виявлено позитивний симптом Пастернацького зліва. У загальному аналізі сечі спостерігаються піурія, бактеріурія. Який діагноз найімовірніший?

а.Ниркова колька

б.Гострий цистит

с.Гострий гломерулонефрит

д.Паранефральний абсцес

е. Гострий пієлонефрит

Правильна відповідь: Гострий пієлонефрит

28. У чоловіка віком 25 років після переохолодження з'явилась гематурія. Об'єктивно спостерігається: АТ - 160/110 мм рт. ст. У аналізі сечі визначається: протеїнурія 3,5 г/л, еритроцити покривають усе поле зору, циліндри гіалінові 5-6 у полі зору. Який метод діагностики є найінформативнішим у цьому разі?

- ☐ а. Цистоскопія
- ☐ б. Екскреторна урографія
- ☐ в. УЗД нирок
- ☒ г. Біопсія нирки
- ☒ д. Томографія

Правильна відповідь: Біопсія нирки